

Aan
Van

Minister M. Harbers
5.1.2e

nota

Ondernemersexamen vervoersmanager goederenvervoer

TER BESLISSING

Datum

14 april 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/90073

Opgesteld door

5.1.2e Bestuurskern

Beslistermijn

16 mei 2022

Uiterlijk bij

19 april 2022

Bijlage(n)

2

Aanleiding

Het CBR heeft het ministerie van IenW gevraagd om de bevoegdheid tot certificering en toezicht op opleiders voor het ondernemersexamen vervoersmanager in het goederenvervoer toegekend te krijgen. Hiervoor is een wijziging van de Wet Wegvervoer Goederen noodzakelijk. Deze nota schetst een afweging van de gewenste oplossingsrichting van het CBR tegenover een aantal alternatieve oplossingen die proportioneel, tijdig en doelmatig voor het probleem dienen te zijn.

Geadviseerd besluit

- Wij adviseren om op dit moment niet, zoals gevraagd door het CBR, een wetstraject te starten om bevoegdheden toe te kennen aan het CBR tot certificering en toezicht op opleiders voor het ondernemersexamen vervoersmanager in het goederenvervoer.
- Wel herkennen we dat er gerede vermoedens bestaan rondom problematiek bij dit examen en wensen daarom een aantal alternatieve oplossingsrichtingen met het CBR verder uit te werken, zoals hieronder beschreven.

Kernpunten

- Ondernemers in het wegvervoer zijn vanuit Europese en nationale wetgeving (Verordening (EU) 1071/2009; Wet Wegvervoer Goederen) verplicht om hun vakbekwaamheid aan te kunnen tonen. Dit dient bij te dragen aan een gelijk speelveld in de markt, tot een betere kwaliteit van geleverde diensten en tot een verbetering van de verkeersveiligheid. De vakbekwaamheid wordt aangetoond wanneer de vervoersmanager van de onderneming het beroepsexamen ondernemer goederenvervoer heeft behaald. Dit examen bestaat uit zes onderdelen (Wegvervoer Goederen Deel 1, Wegvervoer Goederen Deel 2, Financieel Management, Calculatie, Bedrijfsmanagement en Personeelsmanagement), die onder andere ingaan op vervoerswetgeving, financiën en bedrijfsvoering en wordt jaarlijks door zo'n 1.500 deelnemers afgelegd.
- Het CBR is ontevreden over de kwaliteit van een paar opleiders die opleidingen in de vorm van examentrainingen verzorgen. Daarbij rijst bij hen het vermoeden dat zij mogelijk ook examenfraude plegen. Het CBR zoekt meer controle over de opleiders om mogelijke examenfraude tegen te gaan en de kwaliteit van de opleidingen voor dit examen te verbeteren.

- Op basis van verschillende ambtelijke gesprekken tussen het ministerie en het CBR herkennen we de problematiek rond dit examen en wensen we te zoeken naar een passende oplossing voor de zorgen van het CBR. Er dient te worden gezocht naar een oplossing die proportioneel, tijdig en doelmatig voor het probleem kan zijn.
- Wij adviseren de gevraagde oplossing om de volgende redenen niet toe te kennen:
 - Certificering is **verstrekking** en biedt geen garantie voor oplossing van het aangekaarte probleem om verschillende redenen:
 1. De veronderstelde problematiek ligt in de eerste plaats bij het examen. **5.1.2i**

Het vermoeden bestaat dat tijdens deze korte examentrainingen uitgelekte of zelfs gestolen examenvragen worden behandeld. Een oplossing zou in de eerste plaats bij het examen zelf moeten liggen door dit gevarieerder en minder fraudegevoelig te maken. Wij zien dat het CBR hier reeds op inzet, maar verwachten dat hier nog meer verbeterpotentieel bestaat. Zo bleek uit verbeteringen rondom het examen calculatie dat de slagingskans van de examentrainingsbureaus (sterk) daalde.
 2. Zonder (extra) inzet op een verdere verbetering van de fraudebestendigheid van het examen zelf, blijft ook met extra bevoegdheden rondom certificering en toezicht op opleiders het risico bestaan dat trainingsbureaus uitwegen blijven zoeken om examenvragen te ontvreemden en deze aan te bieden aan kandidaten. Kortom: het is maar zeer de vraag of certificering gaat bijdragen aan de fraudebestendigheid van de examens.
 3. Als onderdeel van de voorgestelde oplossing worden verschillende kostenstijgingen verwacht die kandidaten zowel direct als indirect zullen raken. Door de verplichting dat kandidaten alleen gebruik maken van gecertificeerde opleiders zou de kosteloze optie tot zelfstudie en daarmee de keuzevrijheid van de deelnemer verdwijnen. Kosten voor certificeren & toezicht zullen naar verwachting door opleiders worden doorberekend aan kandidaten. Het ligt in de lijn der verwachting dat het CBR de gemaakte kosten doorberekent in de eigen tarieven, omdat er een erkenning- en toezichtstelsel opgezet moet worden. Op dit moment kost het €868,- euro om de volledige 6 examens af te leggen. Met hoeveel euro deze kosten precies omhoog zullen gaan, is op dit moment nog niet bekend. Wel is duidelijk uit de tarieven die het CBR hanteert voor bijvoorbeeld het certificeren van een nascholingscursus (ruim €323) en de kosten per cursist, per dag voor registratie (€19,50), de kosten aanzienlijk kunnen zijn.
 - Het vraagstuk welke eisen er kunnen worden gesteld aan de rijopleiding en opleiders zelf speelt ook in het kader van het advies van de commissie olv dhr. Roemer over het rijonderricht. Daar speelt ook de vraag welke rol het CBR moet krijgen en hoe dit eventueel wordt vertaald in haar wettelijke taak. Dit wordt nader verkend. Wij adviseren deze dossiers in samenhang te bezien en vooruitlopend op

Datum

14 april 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/90073

Uiterlijk bij

19 april 2022

Bijlage(n)

2

Aan

Minister M. Harbers

Van

5.1.2e

- de besluitvorming over het advies van de commissie Roemer geen besluiten te nemen waar een precedentwerking van uit kan gaan.
- Er is geen vergelijkbare situatie waarvoor het CBR al dergelijke bevoegdheden bezit. Het CBR beargumenteert dat zij vergelijkbare taken rondom certificering en toezicht uitvoeren voor code95 – nascholing voor vrachtwagenchauffeurs - en de binnenvaart, maar wij onderschrijven deze vergelijking niet. Bij code95 is door de afwezigheid van een examen controle op de opleiders de enige mogelijkheid tot kwaliteitsbewaking. Er wordt dan vooral gecontroleerd op de duur van de opleiding om zeker te zijn dat elke kandidaat de benodigde nascholingsuren volgt. Bij binnenvaart bezit het CBR voor een deel van de opleidingen vergelijkbare bevoegdheden maar slechts wanneer dat Europees voorgeschreven is. In tegenstelling tot de binnenvaart bestaat er bij het Ondernemersexamen goederenvervoer geen Europese verplichting tot certificering. Bovendien bestaan er in dergelijke gevallen alternatieve routes voor het aantonen van vakbekwaamheid en voert het CBR geen certificering en toezicht uit op het meest vergelijkbare diploma, namelijk ondernemer in de binnenvaart.
 - Om het probleem op te lossen is het volgens ons beter om **alternatieve oplossingen** te bezien. Die alternatieve oplossingen zijn ons inziens aanwezig en dienen zich in de eerste plaats te richten op het examen zelf om doeltreffend te zijn.
 - Het CBR heeft aangetoond dat complexere en additionele vragen leidden tot een (sterke) daling van slagingspercentages bij examentrainingbureaus waarvan vermoed wordt dat zij frauderen. Onder andere door extra inzet op het examen calculatie waarbij cijfers tijdens de examenvragen willekeurig zijn gemaakt. Wij denken dat het goed is als het CBR onderzoekt hoe deze methode ook kan worden toegepast bij de andere vijf examens en wat er nodig is om hier blijvend en versterkt op in te zetten.
 - Op basis van het vermoeden dat examenvragen mogelijk worden ontvreemd door een klein aantal deelnemers die heel vaak het examen zonder succes aflegt, lijkt het verstandig dat het CBR onderzoekt of er een maximum kan worden gesteld aan het aantal keren dat een deelnemer het examen zonder succes kan afleggen. Dit is reeds een bestaande praktijk bij rijbewijs B en benadrukt tevens het belang van een kwaliteitsopleiding alvorens het examen te doorlopen. Hierbij valt te onderzoeken of deelnemers na het bereiken van het maximum aantal pogingen een tijdelijke “afkoelperiode” moeten doorlopen voordat zij opnieuw een poging kunnen doen of dat zij een mondeling examen moeten doorlopen. Dit wordt momenteel onderzocht.
 - Theorie-examens hebben een inherente fraudegevoeligheid. Voor een of meerdere examens voor de ondernemer in het goederenvervoer kan een mondeling examen daarom wenselijk zijn om fraude terug te dringen alsmede een verzwaring van de exameneis. Aangezien de ontwikkeling hiervan zowel een tijds- als kosteninvestering vereist, is het waarschijnlijk wenselijk om deze oplossing te beperken tot de examens die mogelijk het meest fraudegevoelig zijn en zich tegelijk het meest lenen voor mondelinge toetsing. Wij adviseren dat het CBR ook deze oplossing verder onderzoekt en adviseert voor welke

Datum

14 april 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/90073

Uiterlijk bij

19 april 2022

Bijlage(n)

2

Aan

Minister M. Harbers

Van

5.1.2e

examen(s) dit het meest relevant kan zijn.

Toelichting

Mogelijke problematiek rondom opleiders ondernemersexamen goederenvervoer:

- Om zich voor te bereiden op het examen kunnen kandidaten gebruik maken van trainingsbureaus. Op de markt zijn verschillende trainingsbureaus actief. Deelnemers van de meeste bureaus schrijven zich in voor een examen als particulier: rechtstreeks met hun DigiD bij het CBR. Bij een aantal trainingsbureaus schrijft het bureau de deelnemer in namens het bureau.

5.1.2i

- Het CBR heeft vermoedens van frauduleuze praktijken bij deze bureaus doordat zij trainen op actieve examenvragen die mogelijk op onrechtmatige wijze verkregen zijn. Directe bewijslast ontbreekt, maar op basis van observaties uit de praktijk en toetsdata lijkt het niet onaannemelijk dat minimaal één bureau leunt op het aanbieden van actieve examenvragen mét antwoorden, want:

5.1.2i

- 5.1.2i

Het CBR geeft aan dat zij vrezen voor oneerlijke concurrentie op de markt tussen examentrainers met een relatief kort en goedkoop curriculum en opleiders met een uitgebreider leerplan die proberen de stof echt te laten beklijven.

Datum

14 april 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/90073

Uiterlijk bij

19 april 2022

Bijlage(n)

2

Aan

Minister M. Harbers

Van

5.1.2e

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Impactanalyse van het CBR	Brief aan 5.1.2e over de impactanalyse toezicht & certificering opleiding vervoersmanager
2	Studie 'ondernemersexamen vervoersmanager'	Studie rondom de problematiek en certificering opleiding vervoersmanager.

Datum

14 april 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/90073

Uiterlijk bij

19 april 2022

Bijlage(n)

2

Aan

Minister M. Harbers

Van

5.1.2e

Aan
Van5.1.2e
5.1.2e

nota

CBR opleidingseisen vervoersmanager

TER BESLISSING**Datum**

16 mei 2022

Onze referentie

IENW/BSK-2022/106138

Opgesteld door

5.1.2e, Bestuurskern

Beslistermijn

20-05-2022

Bijlage(n)

0

Aanleiding

Het CBR vraagt toestemming om over te gaan tot het certificeren van de opleiding tot vervoersmanager. In de praktijk blijkt dat er regelmatig gefraudeerd wordt met examens en het draait niet meer om de kennis op doen maar het behalen van het examen.

Geadviseerd besluit

Naar aanleiding van een nota aan de minister is er besloten, door DBO en 5.1.2e, om op (hoog)ambtelijk niveau een brief/reactie te schrijven aan het CBR i.p.v. dit bij de minister neer te leggen. Hierin wordt geadviseerd om eerst de alternatieven te onderzoeken. Zie beslisnota naar de minister die jij al eerder gezien en geaccordeerd hebt. Deze lijn hebben we ook in de brief verwerkt.

Kernpunten

Certificering is verstrekkend en biedt geen garantie voor het oplossen van de problematiek. Bovendien is er een wetswijziging voor nodig.

Toelichting

Bij deze verzoek ik u tot verzending van de brief aan het CBR t.a.v. 5.1.2e. Het CBR is al op de hoogte van de komst van de brief.

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres 20901 2500 EX Den Haag

CBR
T.a.v. 5.1.2e
Postbus 5301
2280 HH RIJSWIJK

Bestuurskern

Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegvervoer

Rijnstraat 8
Den Haag
20901
2500 EX Den Haag

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e @minienw.
nl

Datum 25 mei 2022
Betreft CBR opleidingseisen vervoersmanager

Ons kenmerk

IENW/BSK-2022/105296

Uw kenmerk

MS/MCR/CH/042

Geachte 5.1.2e ,

Op 17 maart heeft u ons een brief geschreven, naar aanleiding van de overleggen die eind 2021 hebben plaatsgevonden tussen het CBR en IenW/DGMO over de opleidingseisen van vervoersmanagers en een rol voor het CBR om certificering en toezicht voor de opleiding tot vervoersmanager in te richten.

Wij herkennen de door het CBR geschetste problematiek bij dit examen. Op dit moment zijn wij nog niet overtuigd van de door het CBR geschetste oplossing in de vorm van certificering van de opleiding omdat naar ons idee nog niet alle anderen mogelijkheden zijn onderzocht. Graag gaan we gezamenlijk in gesprek om een aantal alternatieve oplossingsrichtingen te verkennen met het CBR. De oplossingsrichtingen die wij graag zouden willen onderzoeken zijn:

- Het CBR heeft aangetoond dat complexere en additionele vragen leiden tot een (sterke) daling van slagingspercentages bij examentrainingbureaus waarvan vermoed wordt dat zij frauderen. Dit blijkt onder andere uit de extra inzet op het examen calculatie, waarbij cijfers tijdens de examenvragen willekeurig zijn gemaakt. Wij denken dat het goed is als het CBR onderzoekt hoe en of deze methode ook kan worden toegepast bij de andere vijf examens en wat er nodig is om hier blijvend en versterkt op in te zetten.
- Op basis van het vermoeden dat examenvragen mogelijk worden ontvreemd door een klein aantal deelnemers die heel vaak het examen zonder succes aflegt, lijkt het verstandig dat het CBR onderzoekt of er een maximum kan worden gesteld aan het aantal keren dat een deelnemer het examen zonder succes kan afleggen. Een vergelijkbaar systeem is reeds een bestaande praktijk bij rijbewijs B en benadrukt tevens het belang van een kwaliteitsopleiding alvorens het examen te doorlopen. Hierbij valt mogelijk te onderzoeken of deelnemers na het bereiken van het maximum aantal pogingen een tijdelijke "afkoelperiode" moeten doorlopen voordat zij opnieuw een poging kunnen doen of dat zij een mondeling examen moeten doorlopen.
- Theorie-examens hebben een inherente fraudegevoeligheid. Voor een of meerdere examens voor de ondernemer in het goederenvervoer kan een mondeling examen daarom wenselijk zijn om fraude terug te dringen alsmede een verzwaring van de exameneis. Aangezien de ontwikkeling hiervan zowel een tijds- als kosteninvestering vereist, is het waarschijnlijk wenselijk om deze

oplossing te beperken tot de examens die mogelijk het meest fraudegevoelig zijn en zich tegelijk het meest lenen voor mondelinge toetsing. Wij adviseren dat het CBR ook deze oplossing verder onderzoekt en adviseert of en voor welke examen(s) dit het meest relevant kan zijn.

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegvervoer

Wij begrijpen eventuele teleurstelling in het, op dit moment, niet verder verkennen van het toekennen van het certificeren van opleidingseisen door het CBR. Vooralsnog zien wij hierin niet de definitieve oplossing voordat deze bovenstaande punten zijn onderzocht.

Datum
25 mei 2022

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/105296

Ik vertrouw op de goede samenwerking tussen IenW en het CBR om ervoor te zorgen dat de examens de kwaliteit krijgen die het CBR wenst en die de examenkandidaten verdienen.

5.1.2e ,

5.1.2e

5.1.2e

Aan
Van

5.1.2e
DGMO Wegverkeersbeleid

nota

Pre-uitvoeringstoets CBR m.b.t. de alternatieven voor een
certificering van opleidingen

TER BESLISSING

Datum

20 oktober 2022

Onze referentie

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Beslistermijn

Bijlage(n)

0

Aanleiding

Het CBR heeft de bevoegdheid om een certificering van de opleiding tot vervoersmanager te implementeren. Het CBR vermoedt dat er momenteel examenfraude wordt gepleegd door meerdere opleiders. Het CBR ziet een certificering van de opleidingen als oplossing voor de examenfraude en voor een betere handhaving van de kwaliteit van de opleidingen. In het laatste overleg met het CBR in september is er afgesproken een pre-uitvoeringstoets uit te voeren en heeft IenW/DGMO gesteld dat er nog geen definitieve oplossing voor de problematiek is gekozen. In deze pre-uitvoeringstoets worden dan ook de alternatieven onderzocht om een afweging te maken tussen de mogelijke oplossingen.

Geadviseerd besluit

Wij willen het CBR verzoeken door middel van een pre-uitvoeringstoets zowel de impact van certificering als de alternatieven hiervan te onderzoeken. U wordt verzocht akkoord te gaan met het versturen van de brief m.b.t. de pre-uitvoeringstoets aan het CBR t.a.v. 5.1.2e. Het CBR is al op de hoogte van de komst van de brief.

Kernpunten

- De kern van het probleem ligt bij de mogelijkheid tot examenfraude die momenteel is ontstaan en wordt misbruikt door een aantal opleiders. Het CBR heeft vermoedens dat de zogenaamde examentrainers examenfraude plegen. 5.1.2i
Daarnaast wordt bij het CBR de indruk gewekt dat de examentrainers mogelijk op onrechtmatige wijze examenvragen verkrijgen.
- Certificering biedt o.i. echter geen definitieve oplossing voor de fraudegevoelige examenvragen. Hier komt bij dat een certificering een wijziging in wet- en regelgeving vereist. Wij verzoeken daarom ook de alternatieven in beschouwing te nemen tijdens de pre-uitvoeringstoets. Een periodieke vernieuwing van de vragenbank voor examens, het vervangen van theoretische examens door mondelinge examens en het uitsluiten van examenkandidaten die een examen meerdere malen onsuccesvol afleggen dienen meegenomen te worden in het onderzoek naar de alternatieven.

- Daarnaast wordt het CBR verzocht de effecten te onderzoeken ten gevolge van een eventuele certificering. De administratieve lasten voor het CBR en de opleiders, de handhaving en toezicht van zelfstudie en de doorberekende kosten naar de tarieven voor de klant dienen allen in kaart gebracht te worden.

Toelichting

IenW/DGMO wil meerdere alternatieven in kaart brengen voordat er wordt overwogen over te gaan op certificering van de opleidingen. Het CBR dient zowel de gevolgen van certificering als de alternatieve oplossingen in kaart te brengen. De alternatieven zullen geëvalueerd moeten worden om te kijken of ze oplossing bieden voor de fraudegevoelige examens.

Datum

20 oktober 2022

Onze referentie

Vul hier het CM-nummer in

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

5.1.2e

Bijlage(n)

0

> Retouradres

CBR
t.a.v. 5.1.2e
Postbus 5301
2280 HH Rijswijk

5.1.2e

Bestuurskern

Dir.Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegvervoer

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e
5.1.2e @minienw.nl

Ons kenmerk

IENW/BSK/2022/253531

Datum 25 oktober 2022
Betreft Verzoek uitvoeringstoets Vervoersmanager Examens

Geachte 5.1.2e, beste 5.1.2e,

Er hebben de afgelopen tijd meerdere overleggen plaatsgevonden tussen het CBR en IenW/DGMO over de problematiek rondom de opleidingen en examens van vervoersmanagers en de wens vanuit CBR om deze opleidingen te certificeren.

Tijdens het overleg in juli is gesproken over de mogelijke impact van certificering en het in kaart brengen van alternatieven hiervoor. Afgesproken is dit te doen door middel van een pre-uitvoeringstoets. Deze insteek is in september nogmaals bevestigd.

Middels deze brief verzoeken wij u daarom een pre-uitvoeringstoets uit te brengen waarin u in kaart brengt welke scenario's van erkenning en toezicht op opleiders u voor ogen heeft en wat de consequenties hiervan zijn qua kosten voor het CBR en de examenkandidaat, de gevolgen voor het al dan niet kunnen toepassen van zelfstudie en andere relevante consequenties. Daarnaast vragen we u de impact van een aantal alternatieven in kaart te brengen zoals hieronder benoemd:

Impact van alternatieven

- Het in kaart brengen van de impact voor het CBR en de impact waaronder de kosten voor de klant voor het periodiek vernieuwen van de vragenbank door het aanpassen van de vraagstellingen en het toevoegen van extra en complexere vragen aan de vragenbank;
- Het in kaart brengen van de impact van het tijdelijk uitsluiten van kandidaten die een examen een aantal maal onsuccesvol afleggen;
- Het vervangen van theoretische examens door een mondeling examen;

Impact voorkeursscenario CBR

- Het verschil duiden tussen de opleidingseisen waaraan een gecertificeerde opleider zal moeten voldoen en de eisen waar een opleider nu aan moet voldoen op grond van de huidige wet- en regelgeving.
- Het in kaart brengen van de administratieve lasten voor het CBR en opleiders bij een eventuele invoering van certificering en hoe deze lastenverzwaring doorberekend wordt naar de klant. Wat wordt het verschil tussen de huidige en toekomstige tarieven.

- Het in kaart brengen van de gevolgen met betrekking tot de handhaving en toezicht van zelfstudie bij een eventuele invoering van certificering.

Ik hoop dat we de komende periode in goede samenwerking tot een oplossing kunnen komen voor de door u geschetste problematiek.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e ,

5.1.2e

5.1.2e

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Verkeersveiligheid

Ons kenmerk
IENW/BSK-2022/253531

Aan

Minister

nota

Aanpak examenfraude vervoersmanager bij CBR

Ingewikkelde nota als niet eerst omschreven wordt wat het probleem is, over wat voor fraude hebben we het, hoe vaak is dit geconstateerd, wat kunnen kandidaten die frauderen (welk voordeel hebben ze) etc.

TER BESLISSING

Datum
23 maart 2023Onze referentie
I/NW/BSK-2023/85128Opgesteld door
Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
WegverkeersbeleidBeslistermijn
22 april 2023Bijlage(n)
2

Aanleiding

Ondernemers in het wegvervoer zijn vanuit Europese en nationale wetgeving (Verordening (EU) 1071/2009; Wet wegvervoer goederen) verplicht om door middel van een examen hun vakbekwaamheid aan te tonen. Deze examens worden afgenomen door het CBR. Het CBR meldt dat zij aanwijzingen heeft dat er onregelmatigheden (een vermoeden van examenfraude) voorkomen bij een aantal examens. Het CBR en DGMO zijn al een tijd in gesprek over de mogelijke oplossingsrichtingen. De oplossing wordt door het CBR voorzien in het certificeren van de opleidingen, die op dit moment nog niet worden gereguleerd. Vanuit DGMO zijn alternatieven aangedragen voor dit naar onze mening (nu) niet proportionele voorstel. Daarnaast worden de ontwikkelingen rondom het rapport Roemer over de professionalisering van de rijtscholenbranche nauwlettend gevolgd. Het CBR heeft inmiddels een impactanalyse en een pre-uitvoeringstoets uitgebracht waarin de problematiek van het ondernemersexamen en de mogelijke oplossingsrichtingen zijn uitgewerkt. Het CBR wil graag duidelijkheid over een oplossingsrichting.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- Nu (nog) niet over te gaan tot het certificeren van de opleidingen. Certificering heeft als doel de kwaliteit van de opleidingen te waarborgen en pakt daarmee niet het probleem bij de kern aan, namelijk de fraudegevoelige examens. Certificering vergt bovendien een wetswijzigingstraject van minimaal 2 jaar.
- Eerst de resultaten van de alternatieve maatregel van het hernieuwen van examens af te wachten. Het CBR heeft deze voor twee van de zes examenonderdelen reeds ontwikkeld en zal deze naar verwachting in de zomer doorvoeren. 5.1.2i
- Eerst ambtelijk verder te verkennen in hoeverre de uitwerking van een toezichtstelsel in het rapport Roemer voor rijbewijs B mogelijk ook toegepast kan worden bij de afweging voor certificering van de opleidingen voor het vakbekwaamheidsexamen voor de vervoersondernemers. De verkenning naar het toezicht op de rijtschoolbranche is nog lopend.

Kernpunten

Op basis van de pre-uitvoeringstoets, die het CBR op 8 december 2022 heeft opgeleverd, zijn er twee mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden:

1. Certificering van de opleidingen (voorkeursoptie CBR):

- Het certificeren van opleidingen heeft met name het doel om de kwaliteit van de opleidingen te verbeteren. Het kan er daarmee voor zorgen dat kandidaten met betere kennis naar de examens gaan. Ook geeft dit het CBR de mogelijkheid om bij opleiders langs te gaan en te controleren of voldoende onderwijs wordt gegeven. Het examen zelf wordt door de aanpak van de opleiding vanzelfsprekend niet aangepast. Die opdracht voor een goede inrichting van het examen blijft bij het CBR.
- De ontwikkelingen rondom het rapport van Roemer zijn momenteel in gang, waar een toezichtkader uitgewerkt dient te worden. Dit nog te ontwikkelen kader kan in de toekomst mogelijk gebruikt worden voor een nadere afweging over het al dan niet certificeren van opleidingen voor vervoersmanagers.
- Daarnaast zijn er kosten gekoppeld aan certificering en toezicht. Certificering en toezicht zullen leiden tot hogere kosten bij de opleiders die (mogelijk) worden doorberekend aan kandidaten. Hier komt bij dat de goedkopere optie van zelfstudie mogelijk verdwijnt.
- Er vindt momenteel overleg plaats met het CBR en JenV over de aanpak van examenfraude. Recent is casuïstiek van het CBR gedeeld en half maart is afgesproken de casuïstiek te verdiepen. Ook het OM en politie worden betrokken om de probleemstelling scherper te krijgen.
- De optie tot certificering van opleidingen behoeft aanpassing van wetgeving. Dit proces neemt minimaal 2 jaar in beslag en biedt daarmee geen korte termijn oplossing. Staand kabinetsbeleid vereist bovendien dat er eerst voldoende alternatieven worden onderzocht voordat er over wordt gegaan op een wetswijziging. Nu is daar volgens DGMO nog onvoldoende sprake van.

Datum

22 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/85128

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

2. Periodiek vernieuwen van de vragenbank (voorkeursoptie DGMO):

- Het CBR geeft in de pre-uitvoeringstoets aan dat er middels een pilot is gekeken naar het uitbreiden en aanpassen van de vraagstellingen bij twee van de zes examenonderdelen. Deze nieuwe vragenbanken zijn nog niet ingevoerd maar het CBR verwacht dat dit zal bijdragen aan de kwaliteit van het examen. Deze oplossing pakt het probleem bij de kern aan.
- Het CBR geeft daarbij echter aan te verwachten dat het vernieuwen van vragenbanken alleen niet volstaat als op zichzelf staand alternatief om malafide praktijken van 'examentrainers' tegen te gaan. Zodra de nieuwe vragenbanken zijn uitgerold zal zicht verkregen kunnen worden in het daadwerkelijke effect hiervan.
- De kosten van deze optie worden door het CBR geschat op €93.000 per vragenbank, oftewel €558.000 voor alle zes de examenonderdelen.

Krachtenveld

Het CBR, opleiders en TLN vinden het van groot belang dat de malafide opleiders aangepakt worden. DGMO deelt dit belang. Bedrijven willen erop kunnen vertrouwen dat een vervoersmanager die het examen heeft behaald, ook over de juiste kennis en kunde beschikt.

Toelichting

Mogelijke problematiek rondom opleiders ondernemersexamen goederenvervoer:

- **5.1.2e** heeft n.a.v. het signaal van het CBR van mogelijke examenfraude op 25 oktober 2022 het CBR verzocht een pre-uitvoeringstoets uit te voeren om zowel de impact van certificering als de impact van meerdere alternatieven in kaart te brengen, namelijk:
 - (1) het certificeren van opleidingen

- (2) het tijdelijk uitsluiten van kandidaten die het examen een aantal maal onsuccesvol afleggen om op die manier het inzetten van “nep-kandidaten” die examenvragen stelen tegen te kunnen gaan
 - (3) het vervangen van theoretische examens door een mondeling examen en
 - (4) het periodiek vernieuwen van de vragenbank door het aanpassen van de vraagstellingen en het toevoegen van extra en complexere vragen aan de vragenbank.
- Uit de pre-uitvoeringstoets blijkt dat er nadelen kleven aan het tijdelijk uitsluiten van kandidaten die het examen een aantal maal onsuccesvol afleggen. Hetzelfde geldt voor het vervangen van theoretische examens door mondelinge examens. Het uitsluiten van kandidaten voorkomt niet dat andere kandidaten namens de zogenaamde ‘examentrainer’ vragen kunnen verzamelen tijdens het examen. Bij de mondelinge examens geldt dat het toetstechnisch een lastige opgave is de objectiviteit en de gelijkwaardigheid van het examen te waarborgen. Beide opties vallen daarmee af.
- Het CBR wil graag zelf de certificering toepassen. In de aanbiedingsbrief bij de pre-uitvoeringstoets geeft het CBR aan dat het model van certificering en toezicht reeds op 11 andere producten door hen wordt toegepast. Voor de luchtvaart theorie-examens geldt dat de examens worden afgenomen door het CBR terwijl de opleidingen worden gecertificeerd door de ILT. Beleid blijft gesprekken voeren om meer duidelijkheid te verkrijgen waar deze verantwoordelijkheid het best kan liggen, mocht er in de toekomst weer een afweging worden gemaakt om certificering toe te passen.
- In tegenstelling tot de examens bij luchtvaart en binnenvaart wordt certificering bij de ondernemersexamens niet middels een Europese verordening verplicht. Er dient door beleid, i.c.m. het afwegingskader voor certificering, nader onderzocht te worden wanneer er (Europese) aanleiding is om over te gaan tot certificering.
- Hoeveel de kosten precies omhoog zullen gaan bij certificering, doordat bijvoorbeeld een erkennings- en toezichtstelsel opgezet moet worden, is door het CBR niet nader toegelicht in de pre-uitvoeringstoets. Wel is duidelijk uit het tarievenoverzicht (bijlage 1) en de pre-uitvoeringstoets dat de kosten aanzienlijk kunnen zijn, bijvoorbeeld €323,75 voor de certificering van een nascholingscursus bij Code95. Deze kosten dienen eenmalig te worden betaald per opleider en worden verdeeld over alle kandidaten. Ook gelden er registratiekosten die momenteel vastgelegd zijn op €19,50 per cursusdag per cursist (de opleiding zou 30 cursusdagen kunnen duren). Daarnaast zou de goedkopere optie tot zelfstudie en daarmee de keuzevrijheid van de deelnemer verdwijnen door de verplichting dat kandidaten alleen gebruik maken van gecertificeerde opleiders. In de pre-uitvoeringstoets beargumenteert het CBR dat certificering en toezicht voor e-learning al wordt aangeboden bij de nascholing voor Code95. Code95 wordt echter anders dan bij vakbekwaamheid niet afgesloten door een examen, maar door een aantal uren nascholing.
- Het examen vakbekwaamheid wordt jaarlijks door zo’n 1.500 deelnemers afgelegd. In 2021 werden de examens 11.000 maal afgelegd. Er zijn circa 20 tot 30 opleiders actief in deze markt. Het examen bestaat uit 6 onderdelen: Bedrijfsmanagement, Calculatie goederen, Financieel management, Personeelsmanagement goederen, Wegvervoer goederen deel 1 en 2.

Datum

22 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/85128

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Minister

Bijlage(n)

2

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Tarievenoverzicht CBR	
2	Beslisnota CBR Vervoersmanager 25/04/2022	

Datum

22 maart 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/85128

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid**Aan**

Minister

Bijlage(n)

2

TER BESLISSING**Datum**

8 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/161252

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid**Beslistermijn**

22 juni 2023

Bijlage(n)

4

Aan

5.1.2e

nota

Aanpak examenfraude vervoersmanager bij CBR

Aanleiding

Vervoersmanagers zijn verantwoordelijk voor de leiding over alle vervoerswerkzaamheden binnen een onderneming. Elke logistieke onderneming is verplicht een vervoersmanager, intern of extern, te hebben. Zij zijn vanuit Europese en nationale wetgeving (Verordening (EU) 1071/2009; Wet wegvervoer goederen) verplicht om door middel van een examen hun vakbekwaamheid aan te tonen. Deze examens worden afgenomen door het CBR. Het CBR meldt dat zij bij een aantal examens aanwijzingen heeft dat er onregelmatigheden voorkomen, zoals kandidaten die opvallend snel het examen afronden zonder gebruik te maken van hulpmiddelen.

Omdat mogelijke onregelmatigheden bij het examen veelal onder de radar blijven, kan het CBR geen exacte aantallen geven. Het CBR vermoedt dat bepaalde opleiders van vervoersmanager kandidaten naar het examen sturen om examenvragen en antwoorden te onthouden. De focus ligt daarmee op het onthouden van de antwoorden op examenvragen zonder kennis te hebben van de bijbehorende lesstof. Dit is onwenselijk vanuit het oogpunt van vakbekwaamheid en verkeersveiligheid.

De oplossing wordt door het CBR voorzien in het certificeren van de opleidingen tot vervoersmanager, die op dit moment nog niet worden gereguleerd. Vanuit DGMO zijn alternatieven aangedragen voor dit naar onze mening (nu) niet proportionele voorstel. Het CBR heeft inmiddels een impactanalyse en een pre-uitvoeringstoets uitgebracht waarin de problematiek van het ondernemersexamen en de mogelijke oplossingsrichtingen zijn uitgewerkt.

Geadviseerd besluit

U wordt verzocht akkoord te gaan met bijgaande brief aan het CBR met het onderstaande besluit. Op verzoek van DBO wordt dit besluit ambtelijk afgedaan.

- Nu (nog) niet over te gaan tot het certificeren van de opleidingen tot vervoersmanager. Certificering heeft als doel de kwaliteit van de opleidingen te waarborgen en pakt daarmee niet het probleem bij de kern aan, namelijk de fraudegevoelige examens. Certificering vergt bovendien een wetwijzigingstraject van minimaal 2 jaar.
- Staand kabinetsbeleid stelt dat het uitgangspunt niet moet zijn dat een nieuwe wet wordt gemaakt, maar nut en noodzaak van een wet en de mogelijke

alternatieve instrumenten om het doel te bereiken wordt verkend.¹ De resultaten van de alternatieve maatregel, het hernieuwen van examens, dienen daarom eerst beschikbaar te zijn voordat kan worden overgegaan op wetswijziging. Het CBR heeft hernieuwde examens voor twee van de zes examenonderdelen reeds ontwikkeld en zal deze naar verwachting in de zomer doorvoeren. **5.1.2i**

- Daarnaast wordt u geadviseerd eerst ambtelijk verder te verkennen in hoeverre de uitwerking van een toezichtstelsel in het rapport Roemer voor rijbewijs B mogelijk ook toegepast kan worden bij de afweging voor certificering van de opleidingen voor het vakbekwaamheidsexamen voor de vervoersondernemers. De verkenning naar het toezicht op de rijkschoolbranche is nog lopend.

Datum

8 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/161252

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Directeur-generaal Mobiliteit

Bijlage(n)

4

Kernpunten

Op basis van de pre-uitvoeringstoets, die het CBR op 8 december 2022 heeft opgeleverd, zijn er twee mogelijke maatregelen die genomen kunnen worden:

1. Certificering van de opleidingen (voorkeursoptie CBR):

- Het certificeren van opleidingen tot vervoersmanager heeft met name het doel om de kwaliteit van de opleidingen te verbeteren. Het kan er daarmee voor zorgen dat kandidaten met betere kennis naar de examens gaan. Ook geeft dit het CBR de mogelijkheid om bij opleiders langs te gaan en te controleren of voldoende onderwijs wordt gegeven. Het examen zelf wordt door de aanpak van de opleiding vanzelfsprekend niet aangepast. Die opdracht voor een goede inrichting van het examen blijft bij het CBR.
- De ontwikkelingen rondom het rapport van Roemer zijn momenteel in gang, waar een toezichtkader uitgewerkt dient te worden. Dit nog te ontwikkelen kader kan in de toekomst mogelijk gebruikt worden voor een nadere afweging over het al dan niet certificeren van opleidingen tot vervoersmanagers.
- Certificering en toezicht zullen leiden tot hogere kosten bij de opleiders die (mogelijk) worden doorberekend aan kandidaten. Hier komt bij dat de goedkopere optie van zelfstudie mogelijk verdwijnt.
- Er vindt momenteel overleg plaats met het CBR en JenV over de aanpak van examenfraude.
- De optie tot certificering van opleidingen behoeft aanpassing van wetgeving. Dit proces neemt minimaal 2 jaar in beslag en biedt daarmee geen korte termijn oplossing.

2. Periodiek vernieuwen van de vragenbank (voorkeursoptie DGMO):

- Het CBR geeft in de pre-uitvoeringstoets aan dat er middels een pilot is gekeken naar het uitbreiden en aanpassen van de vraagstellingen bij twee van de zes examenonderdelen tot vervoersmanager. Deze nieuwe vragenbanken zijn nog niet ingevoerd maar het CBR verwacht dat dit zal bijdragen aan de kwaliteit van het examen. Deze oplossing pakt het probleem bij de kern aan.
- Het CBR twijfelt of ze de examens zodanig kan vernieuwen dat onthouden van vragen helemaal tot het verleden gaat behoren. Het CBR wacht het liefst de resultaten hiervan niet af, maar wil parallel aan het verbeteren van de examens ook aan wetswijziging werken. Dat is wat DGMO betreft te prematuur. Pas als de alternatieven onvoldoende werken is wetswijziging aan de orde.
- De kosten van deze optie worden door het CBR geschat op €93.000 per vragenbank, oftewel €558.000 voor alle zes de examenonderdelen.

¹ TK2022-2023, 36200 IV nr. 10. De sector juridische Zaken en Wetgevingsbeleid van JenV toetst nieuwe regelgeving op deze en andere in het Beleidskompas opgenomen eisen. De Autoriteit Toetsing Regeldruk toetst of wetgeving het meest aangewezen instrument is en minder belastende alternatieven mogelijk zijn.

Krachtenveld

Het CBR, opleiders en TLN vinden het van groot belang dat de malafide opleiders van vervoersmanagers aangepakt worden. DGMO deelt dit belang. Bedrijven willen erop kunnen vertrouwen dat een vervoersmanager die het examen heeft behaald, ook over de juiste kennis en kunde beschikt.

Toelichting

- IenW heeft n.a.v. het signaal van het CBR van mogelijke examenfraude op 25 oktober 2022 het CBR verzocht een pre-uitvoeringstoets uit te voeren om zowel de impact van certificering als de impact van meerdere alternatieven in kaart te brengen, namelijk:
 - het certificeren van opleidingen
 - het tijdelijk uitsluiten van kandidaten die het examen een aantal maal onsuccesvol afleggen om op die manier het inzetten van "nep-kandidaten" die examenvragen stelen tegen te kunnen gaan
 - het vervangen van theoretische examens door een mondeling examen, en
 - het periodiek vernieuwen van de vragenbank door het aanpassen van de vraagstellingen en het toevoegen van extra en complexere vragen.
- Uit de pre-uitvoeringstoets blijkt dat het uitsluiten van kandidaten (die het examen een aantal maal onsuccesvol afleggen) niet voorkomt dat andere kandidaten namens de zogenaamde 'examentrainer' vragen kunnen verzamelen tijdens het examen. Bij de mondelinge examens geldt dat het toetstechnisch een lastige opgave is de objectiviteit en de gelijkwaardigheid van het examen te waarborgen. Beide opties vallen daarmee af.
- Het CBR wil graag zelf de certificering toepassen. In de aanbestedingsbrief bij de pre-uitvoeringstoets geeft het CBR aan dat het model van certificering en toezicht reeds op 11 andere producten door hen wordt toegepast.
- In tegenstelling tot de examens bij luchtvaart en binnenvaart wordt certificering bij de ondernemersexamens niet middels een Europese verordening verplicht. Er dient door beleid, i.c.m. het afwegingskader voor certificering, nader onderzocht te worden wanneer er (Europese) aanleiding is om over te gaan tot certificering.
- Hoeveel de kosten precies omhoog zullen gaan bij certificering, doordat bijvoorbeeld een erkennings- en toezichtstelsel opgezet moet worden, is door het CBR niet nader toegelicht in de pre-uitvoeringstoets. Wel is duidelijk uit het tarievenoverzicht (bijlage 1) en de pre-uitvoeringstoets dat de kosten aanzienlijk kunnen zijn, bijvoorbeeld €323,75 voor de certificering van een nascholingscursus bij Code95. Deze kosten dienen eenmalig te worden betaald per opleider en worden verdeeld over alle kandidaten. Ook gelden er registratiekosten die momenteel vastgelegd zijn op €19,50 per cursusdag per cursist (de opleiding zou 30 cursusdagen kunnen duren). Daarnaast zou de goedkopere optie tot zelfstudie en daarmee de keuzevrijheid van de deelnemer kunnen verdwijnen door de verplichting dat kandidaten alleen gebruik maken van gecertificeerde opleiders. In de pre-uitvoeringstoets beargumenteert het CBR dat certificering en toezicht voor e-learning al wordt aangeboden bij de nascholing voor Code95. Code95 wordt echter anders dan bij vakbekwaamheid niet afgesloten door een examen, maar door een aantal uren nascholing.
- Het examen vakbekwaamheid wordt jaarlijks door zo'n 1.500 deelnemers afgelegd. In 2021 werden de zes examenonderdelen en herkansingen 11.000 maal afgelegd. Er zijn circa 20 tot 30 opleiders actief in deze markt.

Datum

8 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/161252

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Aan

Directeur-generaal Mobiliteit

Bijlage(n)

4

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief aan CBR inzake examens vervoersmanager – formeel besluit	
2	Beslisnota CBR Vervoersmanager 25/04/2022	
3	Tarievenoverzicht CBR	
4	Pre uitvoeringstoets examens vervoersmanager	

Datum

8 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/161252

Opgesteld doorBestuurskern
Dir. Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid**Aan**

Directeur-generaal Mobiliteit

Bijlage(n)

4

Ministerie van Infrastructuur
en Waterstaat

> Retouradres

CBR
T.a.v. 5.1.2e
Lange Kleiweg 30
2288GK Rijswijk
Nederland

5.1.2e@cbr.nl

Bestuurskern

Dir.Wegen en
Verkeersveiligheid
Wegverkeersbeleid

Contactpersoon

5.1.2e

M 5.1.2e

5.1.2e@mi
[nienw.nl](mailto:5.1.2e@mi)**Ons kenmerk**

IENW/BSK-2023/161258

Datum

16 juni 2023

Datum 16 juni 2023
Betreft Examens vervoersmanager

Geachte 5.1.2e,

Naar aanleiding van de impactanalyse (IENW/BSK-2022/60418) van 17 maart 2022 en pre-uitvoeringstoets (IENW/BSK-2023/159401) van 16 november 2022 inzake de examens tot vervoersmanagers en de door u reeds aan ons gestuurde brief (IENW/BSK-2023/159408) van 9 mei 2023 doe ik u deze brief toekomen met het formele besluit om voorlopig niet over te gaan tot de certificering van de opleidingen tot vervoersmanagers maar eerst in te zetten op het periodiek hernieuwen van de examens en de vragenbanken.

Om over te gaan op certificering van de opleidingen, en daarmee een wetswijziging in te voeren, dienen eerst de alternatieve maatregelen voldoende te zijn onderzocht. Daar is op dit moment nog geen sprake van. Daarnaast heeft certificering als doel de kwaliteit van de opleidingen te borgen en pakt daarmee niet het probleem bij de kern aan, namelijk de fraudegevoelige examens.

Ik begrijp dat dit niet de uitkomst is waar u op gehoopt had na de lange periode van contact hierover tussen CBR en DGMO. Mede door personeelwisselingen heeft dit besluit langer op zich laten wachten. Desondanks wil ik benadrukken dat ik het met u eens ben dat bedrijven erop moeten kunnen vertrouwen dat een vervoersmanager die het examen heeft behaald, ook over de juiste kennis en kunde beschikt. We blijven daarom graag nauw met het CBR in contact om te bezien of de gekozen maatregel, het periodiek hernieuwen van de examens en de vragenbanken, effectief is gebleken om de door u gesignaleerde onregelmatigheden bij de examens tot vervoersmanager aan te pakken.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

5.1.2e